

STYRESAK 32/15

STATUS FREMTIDIG INVESTERINGSBEHOV IKKE ANTIKVARISKE BYGG

Går til

Styrets medlemmer

Styremøte

24. september 2015

Saksbehandler

John Olsen

Saksfremlegg

Museets behov for nye publikumsmottak, verksteder, magasin, formidlingsbygg osv. har vært tatt opp og drøftet i ulike sammenhenger. Dette er særskilt blitt aktualisert gjennom saken "prinsipper for museumsutviklingen i Kristiansand (Fylkesting og Bystyre) i 2013. Nedenstående redegjørelse oppsummerer arbeidet med å avklare behovene, vurdere alternative løsninger, samt estimere kostnader. Prioritering av de ulike prosjektene bør tas som ledd i rullering av strategisk plan.

Nytt museumsbygg på Odderøya

Behovet for et nytt, moderne og fremtidsrettet museumsbygg på Odderøya er stort. Dette har vært et prioritert tiltak for museet i mange år. I forbindelse med saken i Fylkesting og Bystyre ble begrepet "formidlingsbygg", byttet ut med "museumsbygg", for også å inkludere magasin, kontorer osv. Det lå imidlertid inne en forutsetning om å vurdere bruk av eksisterende bygningsmasse. Med dette som bakgrunn mener museet at romprogrammet fra 2010 fremdeles kan legges til grunn og at øvrige funksjoner kan plasseres i eksisterende bygningsmasse/andre steder.

Romprogrammet fra 2010 legger til grunn et netto areal på 3700 m² – eller et ca. bruttoareal på 5000 m². Med bakgrunn i erfaringstall fra andre nybygde museumsbygg de siste år, ligger kvadratmeterprisen på mellom 35 000 og 40 000, eller rundt kr 190 millioner i byggekostnad.

Dette inkluderer ikke utstillinger. Normalt regnes mellom 25 000 og 35 000 pr m² for utstillinger. Det er i dagens romprogram lagt inn ca. 2300 m² utstillinger, noe som tilsvarer ca. 70 millioner. Dette er nok noe høyt, men inkludert diverse annet utstyr vil trolig totalsummen ligge rundt 250 millioner 2015 kroner. Finansieringen må løses av stat, fylkeskommune og kommune i fellesskap.

Besøksenter Kristiansand kanonmuseum

Nye publikumsfasiliteter på Møvik fort er trukket frem i den politiske saken fra 2013. Dagens forhold er hverken tilfredsstillende for publikum (ikke minst dårlige sanitærforhold) eller for ansatte (kontor uten vinduer, tidligere problem med radon osv.). Nasjonale festningsverk er utfordret på å formgi et praktisk og tilpasset besøksenter/publikumsmottak, som også inneholder kontorer. Museet har utformet et romprogram på mellom 200 og 250 m². Utkast til bygg er mottatt – og museet vil gi innspill til behov for justeringer på dette. Arkitekten anslår byggekostnad til mellom 5 og 7 millioner. Arbeidet med finansieringsmodell er ikke startet opp.

Publikumsmottak/kontor/lokalt magasin for Kristiansand museum

Nye eller opprusting av eksisterende publikumsfasiliteter for Kristiansand museum er også fremhevet i politisk sak fra 2013. Dagens bygg er fra 1950 og i svært dårlig forfatning. Det vil si fukt i kjeller, ødelagte vinduer, varmeanlegg som er koblet ut pga. alder osv. Museet har fått gjennomført en tilstandsvurdering av bygget som viser at det meste av strøm, varme, vvs, datanett, i tillegg til vinduer må byttes. Kostnaden ved å sette bygget istand til dagens standard er beregnet til ca. 25 millioner. Med bakgrunn i prisoverslag på nytt bygg på Møvik (5-7 millioner), samt erfaringene fra museumshavna (ca. 14 millioner) synes det lite hensiktsmessig å ruste opp dagens bygg, som uansett vil ha store utfordringer i forhold til universell tilrettelegging og fleksibel bruk. Det arbeides videre med romprogram for event. nytt bygg.

Verksted/laftehall ved Kristiansand museum

Bygningsvern er et fokusområde for Vest-Agder-museet og avdelingen på Vige inneholder alene over 40 bygninger. Det er der det er lokalisert flest håndverkere og det samlede vedlikeholdsetterslepet er størst. Dagens verksted er lite og upraktisk, noe som gjør at det meste av arbeidet må foregå utendørs og er avhengig av vær/sesong. Museet må se på muligheter for å etablere nytt verksted. Dette kan gjøres i tilknytning til eksisterende "kaldt lager". Bygget kan da

utformes som en tradisjonell "stålhall"/verkstedhall. Bygget bør også inneholde lokale for formidling. Museet har utformet et grovt kostnadsoverslag på kr 3 millioner. Arbeidet med finansieringsmodell er ikke startet opp, men det antas at det vil kunne komme støtte fra private stiftelser osv., men at museet trolig selv også må inn med midler.

Vernebygg/haller Setesdalsbanen

Det ble i 2014/2015 etablert vernebygg/hall for vognkasser på Setesdalsbanen. Hallen ble finansiert av venneforeningen og Stiftelsen UNI, med støtte i form av materialer fra Jernbaneverket.

Fremdeles står mye materiell ute. Det prosjekteres i 2015 hall for "gult materiell" (skinnegående materiell knyttet til spor-/banevedlikehold) med plan om byggestart i 2016. Denne søkes finansiert av Jernbaneverket. Det vil videre bli arbeidet med hall for gjenstående vogner. Denne/disse er lagt inn i områdeplan, men ikke prosjektert og/eller kostnadsberegnet. Dagens vognhall er også i dårlig stand, det gis ikke offentlig støtte til istandsetting av denne, da det ikke er et antikvarisk bygg.

Fellesmagasin

Vest-Agder-museet har i dag et godt magasin på Lista. Utover dette leies ulike lokaler i Flekkefjord, på Lista og i Kristiansand, i tillegg til at det er magasiner/gjenstandslager på de ulike avdelingene. I forhold til de leide lokalene, så brukes nå større summer på leie av lokaler hvor tidshorisonen er kort og kvaliteten er varierende. De egne magasinene/lokalene på den enkelte avdeling er med få unntak dårlig til svært dårlig. Museet har vurdert ulike løsninger:

- Fortsette å leie, event. leie andre lokaler.
- Bygge nytt på eksisterende avdeling. Da er kun Kristiansand museum aktuell.
- Bygge nytt nær Odderøya (del av Kanalbyen e.l.).
- Sette istand flere eldre bygg.
- Bygge nytt utenfor egne avdelinger, primært i tilknytning til eksisterende industriområde.

Administrasjonen og fagseksjonen har gjort følgende vurderinger: Fortsatt leie er dyrt og investeringer som gjøres i reoler, ventilasjon osv. er "tapt" når en på et tidspunkt flytter til annet lokale. Å bygge nytt på Kristiansand museum er mulig, men vil båndlegge mye areal og på sikt hindre utviklingen av friluftsmuseet. Museet har eksistert i over 100 år og er nå vedtatt å skulle videreutvikles på Vige, da bør arealer for videreutvikling ikke bygges ned. Det har vært dialog om areal nær Odderøya, men dette ønskes primært brukt til aktivitet som genererer publikum og

opplevelser. I forhold til å bruke flere eldre bygg, så viser utredningene så langt at det er langt dyrere å ruste opp gamle bygg og gi disse en ny funksjon, enn å bygge nytt. Tilsyn er også viktig. Svært store kulturhistoriske verdier er samlet på magasinene og disse bør ha jevnlig tilsyn for å sikre at eventuelle skader e.l. oppdages tidlig.

Oppsummert vil en tilrå at en bygger et nytt samlet magasin, i tillegg til dagens ene gode magasin på Lista. Det vil i tillegg være behov for et lite magasin på Kristiansand museum knyttet til de gjenstandene som fast brukes i byggene i friluftsmuseet, samt på Sjølingstad knyttet til driften/stoffprøver der. I forhold til nytt magasin bør det søkes samarbeid på tvers av fylkesgrensa. Kontakt med Aust-Agder er opprettet og vil bli fulgt opp videre. Interessen for en samlokalisering er tilstede. Andre museer i fylket, som f.eks. Lindesnes fyrmuseum og de ubemanna museene bør også tilbys del i et eventuelt spleiselag.

I et forprosjekt arbeider museet ut fra en modulløsning, hvor muse(ene) sikrer seg en tomt på 8 000 til 10 000 m² (kostnad ca. 6,4 til 8 millioner), som bygges ut gradvis etter hvert som behovet melder seg. Med et grovt estimat på 4000 m², hvor av 1000 m² i to etasjer vil kostnader bygg ligge på rundt 16 millioner. Det arbeides videre med å konkretisere behov og kostnadsberegne et event. nybygg.

Forslag til vedtak

1. Styret tar saken til orientering.
2. Administrasjonen gis mandat til å arbeide videre de ulike prosjektene i tråd med eventuelle innspill fra styret.
3. Styret kommer tilbake til prioriteringer i forbindelse med rullering av strategisk plan.

Vest-Agder-museet IKS